Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2025)0098

Al nouălea raport privind coeziunea economică și socială

Rezoluția Parlamentului European din 8 mai 2025 referitoare la Al nouălea raport privind coeziunea economică și socială (2024/2107(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere articolul 2 și articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană,

– având în vedere articolele 4, 162, 174-178 și 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize[1] (Regulamentul privind dispozițiile comune),

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune[2],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1059 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind dispoziții specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană

---

1 JO L 231, 30.6.2021, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
2 JO L 231, 30.6.2021, p. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.

(Interreg) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă[1],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013[2],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă[3],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013[4],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2020/460 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 martie 2020 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013 și (UE) nr. 508/2014 în ceea ce privește anumite măsuri specifice menite să mobilizeze investiții în sistemele de sănătate ale statelor membre și în alte sectoare ale economiilor acestora ca reacție la epidemia de COVID-19 (Inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus)[5],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2020/558 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2020 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1301/2013 și (UE) nr. 1303/2013 în ceea ce privește măsuri specifice de asigurare a unei flexibilități excepționale pentru utilizarea fondurilor structurale și de investiții europene ca reacție la epidemia de COVID-19[6],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2020/461 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 martie 2020 de modificare a

---

1 JO L 231, 30.6.2021, p. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj.
2 JO L 231, 30.6.2021, p. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.
3 JO L 231, 30.6.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.
4 JO L 435, 6.12.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.
5 JO L 99, 31.3.2020, p. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/460/oj.
6 JO L 130, 24.4.2020, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/558/oj.

Regulamentului (CE) nr. 2012/2002 al Consiliului în vederea acordării de asistență financiară statelor membre și țărilor care negociază aderarea la Uniune ce sunt grav afectate de o situație de urgență majoră de sănătate publică[1],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2020/2221 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 decembrie 2020 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 în ceea ce privește resursele suplimentare și măsurile de implementare cu scopul de a oferi asistență pentru sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale și pentru pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei (REACT-EU)[2],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2022/562 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 aprilie 2022 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013 și (UE) nr. 223/2014 în ceea ce privește Acțiunea de coeziune pentru refugiații din Europa (CARE)[3],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2022/2039 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013 și (UE) 2021/1060 în ceea ce privește o flexibilitate suplimentară FAST (Asistență flexibilă pentru teritorii) – CARE pentru a aborda consecințele agresiunii militare a Federației Ruse[4],

– având în vedere programul URBACT pentru cooperare urbană durabilă, elaborată în 2002,

– având în vedere Agenda urbană a UE din 30 mai 2016,

– având în vedere Agenda teritorială a UE 2030 din 1 decembrie 2020,

– având în vedere cel de-al 9-lea raport privind coeziunea, publicat de Comisie la 27 martie 2024[5], și comunicarea Comisiei din 27 martie 2024 privind cel de Al nouălea raport privind coeziunea (COM(2024)0149),

– având în vedere studiul intitulat „Viitorul coeziunii UE: scenarii și impactul acestora asupra inegalităților regionale”, publicat de

---

1 JO L 99, 31.3.2020, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/461/oj.
2 JO L 437, 28.12.2020, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2221/oj.
3 JO L 109, 8.4.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/562/oj.
4 JO L 275, 25.10.2022, p. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2039/oj.
5 Comisia Europeană: Direcția Generală Politică Regională și Urbană, *Al nouălea raport privind coeziunea economică, socială și teritorială*, 2024.

Serviciul de Cercetare al Parlamentului European în decembrie 2024,

– având în vedere raportul Comisiei din februarie 2024 intitulat „Construirea unui viitor durabil împreună – Coeziune pentru o Europă competitivă și favorabilă incluziunii”[1],

– având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 31 mai 2024 referitor la Al nouălea raport privind coeziunea al Comisiei[2],

– având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 21 noiembrie 2024 intitulat „O politică de coeziune reînnoită după 2027 care să nu lase pe nimeni în urmă – răspunsurile CoR la cel de-al 9-lea raport privind coeziunea și la Raportul Grupului de experți la nivel înalt privind viitorul politicii de coeziune”,

– având în vedere raportul intitulat „Viitorul competitivității europene – o strategie privind competitivitatea pentru Europa”, publicat de Comisie la 9 septembrie 2024,

– având în vedere acordul adoptat la cea de-a 21-a Conferință a părților la Convenția-cadru a ONU privind schimbările climatice (COP21), organizată la Paris la 12 decembrie 2015 (Acordul de la Paris),

– având în vedere studiul intitulat „Raționalizarea fondurilor de coeziune ale UE: abordarea sarcinilor administrative și a redundanței”, publicat de Direcția Generală Politici Interne ale Uniunii în noiembrie 2024[3],

– având în vedere un Regulament al Parlamentului European și al Consiliului din 7 mai 2025 privind Instrumentul de dezvoltare și creștere pentru regiunile frontaliere (BRIDGEforEU)[4],

– având în vedere comunicarea Comisiei din 3 mai 2022 intitulată „Punerea oamenilor pe primul loc, asigurarea creșterii durabile și favorabile incluziunii, deblocarea potențialului regiunilor ultraperiferice ale UE” (COM(2022)0198),

---

1 Comisia Europeană: Direcția Generală Politică Regională și Urbană, *Construirea unui viitor durabil împreună: Coeziune pentru o Europă competitivă și favorabilă incluziunii – Raport al Grupului la nivel înalt privind viitorul politicii de coeziune*, februarie 2024.

2 JO C, C/2024/4668, 9.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4668/oj.

3 Parlamentul European: Departamentul tematic pentru politici structurale și de coeziune, Direcția Generală Politici Interne, *Raționalizarea fondurilor de coeziune ale UE – abordarea sarcinilor administrative și a redundanței*, 2024.

4 Nepublicat încă în Jurnalul Oficial.

– având în vedere avizul sub formă de scrisoare al Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală[1],

– având în vedere rezoluția sa din 25 martie 2021 referitoare la politica de coeziune și strategiile de mediu de la nivel regional în lupta împotriva schimbărilor climatice[2],

– având în vedere rezoluția sa din 20 mai 2021 referitoare la inversarea tendințelor demografice în regiunile Uniunii utilizând instrumentele politicii de coeziune[3],

– având în vedere rezoluția sa din 14 septembrie 2021 intitulată „Consolidarea parteneriatului cu regiunile ultraperiferice ale UE”[4],

– având în vedere rezoluția sa din 15 septembrie 2022 referitoare la consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale în UE: al 8-lea raport privind coeziunea[5],

– având în vedere rezoluția sa din 21 noiembrie 2023 referitoare la posibilitățile de îmbunătățire a fiabilității auditurilor și controalelor realizate de autoritățile naționale în cadrul gestiunii partajate[6],

– având în vedere rezoluția sa din 23 noiembrie 2023 referitoare la valorificarea talentelor în regiunile Europei[7],

– având în vedere rezoluția Parlamentului European din 14 martie 2024 intitulată Politica de coeziune pentru perioada 2014-2020 – punerea în aplicare și rezultatele ei în statele membre[8],

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru dezvoltare regională (A10-0066/2025),

A. întrucât politica de coeziune se află în centrul politicilor UE și este principalul instrument al UE pentru investiții în dezvoltarea economică, socială și teritorială, contribuind la obiectivele Pactului verde, în întreaga UE în cadrele sale financiare multianuale pentru perioadele 2014-2020 și 2021-2027; întrucât politica de coeziune, așa cum se prevede în tratate, este fundamentală pentru o piață

---

1 Nepublicat încă în Jurnalul Oficial.
2 JO C 494, 8.12.2021, p. 26.
3 JO C 15, 12.1.2022, p. 125.
4 JO C 117, 11.3.2022, p. 18.
5 JO C 125, 5.4.2023, p. 100.
6 JO C, C/2024/4207, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4207/oj.
7 JO C, C/2024/4225, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4225/oj.
8 JO C, C/2024/6562, 12.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6562/oj.

internă funcțională și prosperă prin promovarea dezvoltării tuturor regiunilor din UE, în special a celor mai puțin dezvoltate;

B. întrucât politica de coeziune a stimulat convergența economică, socială și teritorială în UE, în special prin creșterea produselor interne brute, de exemplu, ale statelor membre ale UE din Europa Centrală și de Est, unde PIB-ul a crescut de la 43 % din media UE în 1995 la aproximativ 80 % în 2023; întrucât cel de Al nouălea raport privind coeziunea subliniază că, până la sfârșitul anului 2022, politica de coeziune a sprijinit peste 4,4 milioane de întreprinderi, creând peste 370 000 de locuri de muncă în aceste întreprinderi; întrucât raportul mai subliniază că politica de coeziune generează un randament semnificativ al investițiilor și că fiecare euro investit în programele din perioadele 2014-2020 și 2021-2027 va genera 1,3 EUR de PIB suplimentar în Uniune până în 2030; întrucât politica de coeziune a reprezentat, în medie, aproximativ 13 % din totalul investițiilor publice din UE[1];

C. întrucât raportul Comisiei intitulat „Viziunea pe termen lung pentru zonele rurale din UE: principalele rezultate și căi de urmat”, prezentat împreună cu cel de-al nouălea Raport de coeziune, subliniază că 24,6 miliarde EUR, sau 8 % din pilonul de dezvoltare rurală al politicii agricole comune, sunt direcționate către investiții în zonele rurale altele decât investițiile agricole, creând scena unei dezbateri privind viitorul zonelor rurale;

D. întrucât, între 2021 și 2027, prin politica de coeziune se vor fi investit peste 140 de miliarde EUR în tranziția verde și cea digitală[2], pentru a contribui la îmbunătățirea rețelelor și a infrastructurii, pentru a sprijini conservarea naturii, pentru a îmbunătăți competențele verzi și digitale și a stimula crearea de locuri de muncă și serviciile pentru public;

E. întrucât, în pofida impactului pozitiv recunoscut pe scară largă și dovedit al politicii de coeziune asupra convergenței sociale, economice și teritoriale, există în continuare provocări semnificative, marcate în special de disparitățile în materie de dezvoltare la nivel subnațional, din interiorul regiunilor și din regiunile aflate în capcana dezvoltării, și de impactul schimbărilor climatice, în ceea ce privește demografia, tranziția digitală și tranziția verde și conectivitatea, dar și în ce privește dezvoltarea economică, în special în regiunile cel mai puțin dezvoltate și în zonele rurale și îndepărtate;

F. întrucât politica de coeziune și programele sectoriale ale UE au ajutat în mod repetat și eficient regiunile la găsirea unui răspuns

---

1 Comisie Europeană, *Al nouălea raport privind coeziunea economică, socială și teritorială*, op.cit.

2 Comisia Europeană: *Al nouălea raport privind coeziunea economică, socială și teritorială*, op. cit.

eficient la urgențe și șocuri asimetrice, cum ar fi criza provocată de pandemia de COVID-19, Brexitul, criza energetică și criza refugiaților cauzată de invazia Rusiei în Ucraina, precum și dezastrele naturale, chiar dacă este o politică structurală pe termen lung și nu un instrument de gestionare a crizelor sau un mecanism de finanțare pentru răspunsul la urgență; întrucât astfel de crize au întârziat punerea în aplicare a Fondurilor Structurale și de Investiții Europene și întrucât un număr considerabil de proiecte finanțate prin fonduri ale Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) au fost preluate în cea mai mare parte din proiecte care au fost programate pentru investiții în cadrul politicii de coeziune;

G. întrucât, în pofida măsurilor deja luate pentru perioadele 2014-2020 și 2021-2027, cadrul de reglementare care reglementează utilizarea și administrarea instrumentelor și fondurilor politicii de coeziune ar trebui simplificat în continuare, iar instrumentele digitale interoperabile ar trebui să fie utilizate și dezvoltate într-o măsură mai mare, incluzând înființarea unor centre de servicii digitalizate de tip „ghișeu unic”, cu scopul de a raționaliza procedurile, a crește încrederea părților interesate, a reduce sarcina administrativă, a crește flexibilitatea în gestionarea fondurilor și a accelera plățile, nu numai pentru autoritățile pertinente, ci și pentru beneficiari; întrucât este nevoie să se extindă posibilitățile de utilizare a fondurilor într-un mod mai flexibil, prevăzându-se inclusiv posibilitatea de a finanța dezvoltarea de produse cu dublă utilizare; întrucât este extrem de important ca orice viitoare politică de coeziune să fie formulată cu un impuls strategic pe parcursul perioadei de finanțare, putând fi totuși reevaluată la jumătatea perioadei de finanțare;

H. întrucât rata de absorbție scăzută a fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, care este în prezent de doar 6 %, nu este cauzată de lipsa nevoii statelor membre sau regiunilor, ci mai degrabă de întârzierile înregistrate în aprobarea programelor operaționale, de perioada de tranziție între cadrele financiare, de privilegierea NextGenerationEU de către autoritățile de management naționale, de capacitatea administrativă limitată și de procedurile birocratice complexe; întrucât este posibil ca statele membre și regiunile să nu se grăbească să absoarbă toate fondurile disponibile deoarece anticipează o posibilă prelungire în temeiul normelor N+2 sau N+3;

I. întrucât modificările radicale ale cadrului de reglementare privind coeziunea, de la o perioadă de programare la alta, contribuie la a genera insecuritate în rândul autorităților responsabile și al beneficiarilor, la suprareglementarea legislației, la creșterea ratelor de eroare (și la consecințele negative aferente asupra reputației și a situației financiare), la întârzieri în punerea în aplicare și, în cele din urmă, la nemulțumirea beneficiarilor și a populației în general;

J. întrucât există uneori o concurență între fondurile de coeziune, fondurile pentru situații de urgență și politicile sectoriale;

K. întrucât schimbările demografice variază semnificativ de la o regiune a UE la alta, populațiile din unele state membre confruntându-se cu un declin preconizat în următorii ani, iar altele urmând să crească; întrucât schimbări demografice au loc și între regiuni, inclusiv deplasări din regiunile ultraperiferice, dar sunt observate în general deplasări din zonele rurale către zonele urbane din statele membre, în cadrul cărora femeile părăsesc zonele rurale în număr mai mare decât bărbații, dar și către zonele metropolitane, acolo unde satele din jurul orașelor mari se confruntă cu dificultăți legate de investițiile în infrastructura de bază; întrucât furnizarea de servicii esențiale precum asistență medicală, educație și transport, trebuie să fie consolidată în toate regiunile, cu un accent deosebit asupra zonelor rurale și îndepărtate; întrucât se impune o concentrare mai mare pe zonele care se confruntă cu depopularea și servicii inadecvate, fiind necesare măsuri specifice pentru a încuraja tinerii să rămână prin proiecte de antreprenoriat, agricultură de înaltă calitate și turism sustenabil;

L. întrucât este esențial să se țină cont de îmbătrânirea populației pentru a asigura justiția în rândul generațiilor și a întări astfel participarea, în special în rândul tinerilor;

M. întrucât zonele urbane sunt supuse unor noi dificultăți generate de afluxul de populație în orașe, precum și de creșterea prețului la locuințe și energie, realitate care impune construirea de locuințe, luarea unor noi măsuri de protecție a mediului și de economisire a energiei, cum ar fi renovarea aprofundată accelerată pentru a combate sărăcia energetică și a promova eficiența energetică; întrucât politica de coeziune a UE ar trebui să contribuie la o piață a locuințelor accesibilă și la prețuri abordabile pentru toate persoanele din UE, în special pentru gospodăriile cu venituri mici și medii, rezidenții din mediul urban, familiile cu copii, femei și tineri;

N. întrucât punerea efectivă în aplicare a Agendei urbane europene poate consolida capacitatea orașelor de a contribui la obiectivele de coeziune, îmbunătățind calitatea vieții cetățenilor și asigurând o utilizare mai eficientă a resurselor financiare ale UE;

O. întrucât trebuie să se acorde o atenție deosebită zonelor rurale, precum și zonelor afectate de tranziția industrială și regiunilor din UE care sunt afectate de un handicap natural și demografic grav și permanent, de exodul creierelor, riscuri legate de climă și deficit de apă, cum ar fi regiunile ultraperiferice, și în special insule situate la periferiile lor sau la periferia UE, regiuni cu densitate foarte scăzută a populației, regiunile insulare, muntoase și transfrontaliere, precum și regiunile costiere și maritime;

P. întrucât războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a creat o nouă realitate geopolitică care a avut un impact puternic asupra ocupării forței de muncă, a dezvoltării economice și a oportunităților, precum și asupra bunăstării generale a populației care trăiește în regiunile învecinate cu Ucraina, Belarus și Rusia, precum și în țările candidate la aderare precum Ucraina și Moldova, care necesită, prin urmare, o atenție și un sprijin speciale, inclusiv adaptând în mod corespunzător politica de coeziune; întrucât acest război a dus la un număr fără precedent de persoane care caută adăpost în UE, ceea ce reprezintă o povară suplimentară pentru comunitățile și serviciile locale; întrucât securitatea colectivă a UE depinde în mare măsură de vitalitatea și bunăstarea regiunilor situate la frontierele externe ale UE;

Q. întrucât situația unică din Irlanda de Nord necesită o abordare personalizată care să se bazeze pe beneficiile programelor PEACE și care să analizeze modul în care politica de coeziune mai extinsă poate ajuta la procesul de reconciliere;

R. întrucât 79 % dintre cetățenii care sunt la curent cu proiectele finanțate de UE în cadrul politicii de coeziune consideră că proiectele finanțate de UE au un impact pozitiv asupra regiunilor[1], ceea ce contribuie la o atitudine pro-UE;

S. întrucât nivelul general de cunoaștere a proiectelor finanțate de UE în cadrul politicii de coeziune a scăzut cu 2 puncte procentuale din 2021[2], ceea ce înseamnă că ar trebui urmărită o mai mare descentralizare pentru a aduce politica de coeziune și mai aproape de cetățeni,

1. insistă asupra faptului că orientarea regională și locală, abordarea bazată pe realitatea zonei și planificarea strategică a politicii de coeziune, precum și modelul său descentralizat de programare și punere în aplicare, bazat pe principiul parteneriatului cu implementarea consolidată a codului european de conduită, implicarea actorilor economici și ai societății civile, și pe administrarea pe mai multe niveluri, sunt elemente esențiale și pozitive ale politicii și determină eficacitatea acesteia; este ferm convins că acest model de politică de coeziune ar trebui continuat în toate regiunile și aprofundat acolo unde este posibil, ca principal instrument de investiții pe termen lung al UE pentru reducerea disparităților, asigurarea coeziunii economice, sociale și teritoriale și stimularea creșterii durabile la nivel regional și local, în conformitate cu strategiile UE, protejând mediul, și ca factor-cheie pentru

---

1 Comisia Europeană: Direcția Generală Politică Regională și Urbană și Direcția Generală Comunicare, *Cunoașterea de către cetățeni a politicii regionale a UE și percepțiile lor cu privire la aceasta*, Flash Eurobarometru 531, 2023.

2 Eurobarometru Flash 531, op. cit.

competitivitatea UE și tranziția justă, precum și pentru a contribui la abordarea noilor provocări din viitor;

2. solicită o delimitare clară între politica de coeziune și alte instrumente, pentru a evita suprapunerile și competiția dintre instrumentele UE, pentru a asigura complementaritatea diferitelor intervenții și pentru a crește vizibilitatea și claritatea sprijinului UE; observă, în acest context, că fondurile MRR sunt dedicate dezvoltării și creșterii economice, fără să se concentreze în mod specific pe coeziunea economică, socială și teritorială dintre regiuni; își exprimă îngrijorarea cu privire la planurile Comisiei de a aplica o abordare bazată pe performanță pentru fondurile structurale și de investiții europene (ESI); recunoaște că mecanismele bazate pe performanță pot fi esențiale pentru ca politica să devină mai eficientă și mai orientată spre rezultate, dar avertizează cu privire la impunerea generalizată a unui model unic; exprimă îndoieli serioase cu privire la ideile de a corela plata fondurilor ESI cu îndeplinirea obiectivelor de reformă definite la nivel central, cu atât mai mult cu cât obiectivele de reformă nu țin de competența nivelului regional;

3. se opune oricărei forme de reformă a programelor de finanțare ale UE în sensul unei structuri de decizie centralizate de la vârf la bază, inclusiv a celor care fac obiectul gestiunii partajate, cum ar fi politica de coeziune și politica agricolă comună, și pledează pentru o mai mare descentralizare a procesului decizional la nivel local și regional; solicită o mai mare implicare a autorităților locale și regionale și a actorilor economici și ai societății civile în fiecare etapă a programelor UE cu gestiune partajată, de la pregătire și programare până la implementare, obținerea de rezultate și evaluare, ținând seama de faptul că dezvoltarea economică și socială a regiunilor și coeziunea teritorială dintre acestea nu pot fi realizate decât pe baza unei bune cooperări între toți actorii;

4. subliniază că Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) joacă un rol-cheie în sprijinirea zonelor rurale alături de fondurile politicii de coeziune; evidențiază că structura FEADR trebuie să fie aliniată la normele fondurilor politicii de coeziune pentru a crește sinergiile și a facilita proiectele de dezvoltare rurală care beneficiază de mai multe surse de finanțare;

5. este convins că politica de coeziune poate continua să își joace rolul numai dacă dispune de o finanțare solidă; evidențiază că acest lucru presupune ca viitoarea politică de coeziune să primească finanțare substanțială în perioada de finanțare de după 2027; subliniază că este necesar să se asigure o finanțare suficient de ambițioasă și ușor accesibilă pentru a permite politicii de coeziune să își îndeplinească în continuare rolul de principală politică de investiții a UE, păstrându-și totodată flexibilitatea de a face față noilor provocări potențiale, inclusiv posibilitatea de a finanța dezvoltarea de produse cu dublă utilizare, și să se permită autorităților locale, părților

interesate și beneficiarilor să încurajeze în mod eficient dezvoltarea locală; este ferm convins că capacitatea de a oferi răspunsuri flexibile la provocările imprevizibile nu ar trebui să afecteze negativ orientarea strategică clară pe termen lung și obiectivele politicii de coeziune;

6. subliniază importanța viitorului cadru financiar multianual (CFM) al UE și a evaluării la jumătatea perioadei a programelor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027 în conturarea viitorului politicii de coeziune; reiterează necesitatea unei politici de coeziune mai ambițioase pentru perioada de după 2027 în următorul CFM 2028-2034; solicită, prin urmare, ca viitorul CFM să asigure că politica de coeziune continuă să primească cel puțin același nivel de finanțare ca în perioada curentă în termeni reali; solicită totodată ca politica de coeziune să rămână o rubrică separată în noul CFM; subliniază că politica de coeziune ar trebui să fie protejată de efectele statistice care ar putea afecta eligibilitatea regiunilor prin modificarea PIB-ului mediu al UE; reiterează necesitatea unor noi resurse proprii ale UE;

7. propune, prin urmare, ca viitorul CFM să fie mai pregătit pentru a răspunde unor nevoi neprevăzute, inclusiv prin marje și flexibilități suficiente încă de la început; subliniază, cu toate acestea, în acest sens, că politica de coeziune nu este un instrument de criză și că nu ar trebui să se abată de la obiectivele sale principale, și anume de la caracterul său de investiții pe termen lung; solicită consolidarea Fondului de solidaritate al Uniunii Europene, inclusiv în ceea ce privește prefinanțarea, astfel încât acesta să fie mai puțin birocratic și mai ușor accesibil, pentru a dezvolta un instrument adaptat, capabil să răspundă în mod adecvat consecințelor economice, sociale și teritoriale ale viitoarelor dezastre naturale sau urgențe sanitare; subliniază că Parlamentul trebuie să aibă un control adecvat asupra tuturor fondurilor și instrumentelor dedicate situațiilor de urgență;

8. recunoaște necesitatea de a utiliza, de asemenea, nomenclatorul unităților teritoriale de statistică (NUTS) 3 pentru cazuri specifice, într-un mod care să recunoască faptul că există inegalități de dezvoltare în toate regiunile NUTS 2; consideră că PIB-ul regional pe cap de locuitor trebuie să rămână principalul criteriu pentru stabilirea alocărilor statelor membre în cadrul politicii de coeziune; salută faptul că, în urma solicitărilor repetate ale Parlamentului, Comisia a început să ia în considerare criterii suplimentare[1], cum ar fi emisiile de gaze cu efect de seră, densitatea populației, nivelurile de educație și ratele șomajului, pentru a oferi o imagine socioeconomică mai bună a regiunilor;

---

1 Curtea de Conturi Europeană, *Studiu de caz rapid – Alocarea către statele membre a finanțării aferente politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027*, martie 2019.

9. subliniază că mecanismul de condiționalitate bazat pe statul de drept este o condiționalitate amplă, care recunoaște și asigură respectarea statului de drept, fiind, de asemenea, o condiție favorizantă pentru finanțarea prin politica de coeziune, pentru a garanta că resursele Uniunii sunt utilizate într-un mod transparent, echitabil și responsabil, cu o bună gestiune financiară; consideră că este necesar să se consolideze respectarea statului de drept și a drepturilor fundamentale și să se asigure că toate acțiunile sunt în concordanță cu sprijinirea principiilor democratice, a egalității de gen și a drepturilor omului, inclusiv a drepturilor lucrătorilor, a drepturilor persoanelor cu dizabilități și a drepturilor copiilor, în implementarea politicii de coeziune; subliniază rolul important pe care îl au Oficiul European de Luptă Antifraudă și Parchetul European în protejarea intereselor financiare ale Uniunii;

10. solicită să se depună eforturi suplimentare pentru a simplifica, a flexibiliza, a întări sinergiile și a raționaliza normele și procedurile administrative care reglementează fondurile politicii de coeziune la nivelul UE, la nivel național și regional, valorificând pe deplin tehnologiile disponibile pentru a crește accesibilitatea și eficiența, pe baza cadrului existent de gestiune partajată bine stabilit, pentru a întări încrederea în rândul utilizatorilor, încurajând astfel participarea unei categorii mai largi de actori economici și ai societății civile la proiectele sprijinite și maximizând impactul fondurilor; solicită inițiative suplimentare care să permită o absorbție mai bună a fondurilor de coeziune, inclusiv niveluri de cofinanțare sporite, prefinanțări mai mari și rambursări mai rapide ale investițiilor; solicită ca administrația locală, în special cea care reprezintă comunitățile mai mici, să primească formare tehnică pentru o mai bună gestionare administrativă a fondurilor; subliniază, prin urmare, că este important să se consolideze principiul auditului unic și să se extindă și mai mult opțiunile simplificate privind costurile pentru a reduce duplicarea controalelor și a auditurilor care se suprapun cu acțiunile de supraveghere de la nivel național și regional pentru același proiect și beneficiar, cu scopul de a elimina posibilitatea de repetare a erorilor în anii următori de implementare;

11. invită Comisia și statele membre să ofere regiunilor o mai mare flexibilitate, încă din etapa de programare, pentru a răspunde nevoilor și particularităților lor specifice, subliniind nevoia de a implica actorii economici și ai societății civile; subliniază că concentrarea tematică a fost un element-cheie în alinierea politicii de coeziune la obiectivele Strategiei Europa 2020; solicită, prin urmare, Comisiei să prezinte toate constatările legate de implementarea concentrării tematice și să tragă învățăminte pentru viitoarele propuneri legislative;

12. recunoaște că tranziția verde, digitală și demografică prezintă provocări semnificative, dar și oportunități pentru a îndeplini obiectivul coeziunii economice, sociale și teritoriale; recunoaște că,

din punct de vedere statistic, regiunile cu venituri mari pot masca problemele economice din cadrul unei regiuni; este conștient de riscul de adâncire a disparităților regionale, de adâncire a inegalităților sociale și de creștere a „geografiei nemulțumirii” legate de procesul de tranziție; subliniază necesitatea de a atinge obiectivele UE în materie de sustenabilitate și climă și de a menține creșterea economică comună prin consolidarea competitivității Uniunii; solicită, prin urmare, o strategie europeană care să garanteze o creștere armonioasă în Uniune, răspunzând nevoilor specifice ale regiunilor respective; își reafirmă angajamentul de a continua tranziția verde și tranziția digitală, deoarece vor crea oportunități de îmbunătățire a competitivității UE; subliniază nevoia de a se investi în proiecte de infrastructură care sporesc conectivitatea, în special în transportul sustenabil și inteligent, și în rețele de energie și digitale, asigurându-se că toate regiunile, inclusiv cele îndepărtate și mai puțin dezvoltate, sunt pe deplin integrate în piața unică și beneficiază în mod echitabil de oportunitățile pe care aceasta le oferă; subliniază, în acest context, nevoia de a se sprijini dezvoltarea industriilor verzi, promovând specificitățile și tradițiile locale pentru a crește reziliența mediului economic și a societății civile la provocările viitoare;

13. îndeamnă ca politica de coeziune să rămână consecventă în eforturile de stimulare a inovării și de finalizare a pieței unice a UE, în conformitate cu concluziile raportului Draghi privind competitivitatea europeană; subliniază, în contextul disparităților regionale, problema reprezentată de decalajul de inovare persistent și pledează pentru o abordare adaptată, bazată pe realitatea locului pentru stimularea inovării și a convergenței economice în rândul regiunilor și pentru reducerea decalajului de inovare; solicită un rol mai puternic pentru inovarea locală și regională în crearea ecosistemelor de cercetare și inovare competitive și în promovarea coeziunii teritoriale; indică noile inițiative ale UE, precum văile de inovare regională și parteneriatele pentru inovare regională, care vizează să conecteze teritoriile cu diferite niveluri de performanță în materie de inovare și să elimine decalajul de inovare; consideră că această abordare va consolida autonomia regională și le va permite autorităților locale și regionale să definească politicile și obiectivele UE în conformitate cu nevoile, caracteristicile și capacitățile lor specifice, protejând totodată principiul parteneriatului;

14. este convins că politica de coeziune trebuie să promoveze în continuare principiul tranziției juste, răspunzând nevoilor specifice ale regiunilor, fără a lăsa în urmă niciun teritoriu și nicio persoană; solicită continuarea finanțării procesului de tranziție justă, Fondul pentru o tranziție justă fiind pe deplin integrat în Regulamentul privind dispozițiile comune și dotat cu mijloace financiare majorate pentru perioada de programare de după 2027; subliniază, cu toate acestea, că este nevoie să se evalueze impactul Fondului pentru o tranziție justă asupra transformării regiunilor eligibile și,

garantându-se că acesta rămâne parte integrantă a politicii de coeziune, să se perfecționeze abordarea acestuia în noul CFM pe baza constatărilor și a măsurilor concrete de asigurare a bunăstării economice și sociale a comunităților afectate;

15. subliniază necesitatea de a îmbunătăți legătura dintre politica de coeziune și administrarea economică a UE, evitând totodată o abordare punitivă; subliniază că semestrul european ar trebui să respecte obiectivele politicii de coeziune în temeiul articolelor 174 și 175 din TFUE; solicită participarea regiunilor la îndeplinirea acestor obiective și o abordare teritorială mai pronunțată; solicită să se înceapă un proces de reflecție asupra conceptului de condiționalitate macroeconomică și să se studieze posibilitatea de a înlocui acest concept cu noi forme de condiționalitate pentru a reflecta mai bine noile provocări viitoare;

16. își exprimă îngrijorarea cu privire la numărul tot mai mare de regiuni aflate într-o capcană a dezvoltării, care stagnează din punct de vedere economic, se confruntă cu un declin demografic accentuat și au acces limitat la servicii esențiale; solicită, prin urmare, o ajustare ascendentă a cofinanțării pentru proiectele care vizează consolidarea serviciilor esențiale; subliniază rolul instrumentelor politicii de coeziune în sprijinirea diferitelor regiuni și zone locale care se confruntă cu evoluția demografică ce afectează dreptul populației de a rămâne în zonele respective, inclusiv, printre altele, cu provocările legate de depopulare, îmbătrânire, dezechilibre de gen, exodul creierelor, deficitul de competențe și dezechilibrele forței de muncă de la o regiune la alta; recunoaște că este nevoie de stimulente economice specifice și de intervenții structurale pentru a contracara aceste fenomene; solicită, în acest context, punerea în aplicare a unor programe specifice pentru a atrage, dezvolta și reține talente, în special în regiunile care se confruntă cu exodul personalului calificat, prin promovarea ecosistemelor educației, culturii, antreprenoriatului și inovării, care să fie aliniate la nevoile și oportunitățile economiilor locale și regionale;

17. recunoaște importanța sprijinirii și finanțării unor soluții specifice pentru regiunile care se confruntă cu dificultăți economice grave și de lungă durată sau cu handicapuri naturale și demografice permanente serioase; reiterează că este necesar să se mențină și să se îmbunătățească furnizarea serviciilor esențiale de calitate (precum educația și asistența medicală), transportul și conectivitatea digitală în aceste regiuni, să se promoveze diversificarea lor economică și crearea de locuri de muncă, precum și sprijinirea lor pentru a răspunde unor provocări precum deșertificarea rurală, îmbătrânirea populației, sărăcia, depopularea, singurătatea și izolarea, precum și lipsa de oportunități pentru populația vulnerabilă, cum sunt persoanele cu dizabilități; subliniază necesitatea de a acorda prioritate dezvoltării și finanțării adecvate a sectoarelor strategice, cum ar fi energia din surse regenerabile,

turismul sustenabil, inovarea și infrastructura digitală, într-un mod adaptat la potențialul economic și la resursele fiecărei regiuni, pentru a crea condiții mai extinse pentru o creștere endogenă și o dezvoltare echilibrată în toate regiunile, în special în zonele rurale, îndepărtate și mai puțin dezvoltate, în regiunile frontaliere, în insule și în regiunile ultraperiferice; reamintește importanța legăturilor solide dintre mediul urban și cel rural, și a sprijinului specific pentru femeile din zonele rurale;

18. subliniază că este necesară o abordare personalizată pentru regiunile ultraperiferice, astfel cum sunt definite la articolul 349 din TFUE, care se confruntă cu provocări structurale unice și cumulative din cauza îndepărtării lor, a dimensiunii mici a pieței, a vulnerabilității la schimbările climatice și a dependențelor economice; subliniază că aceste constrângeri permanente, inclusiv dimensiunea mică a economiei domestice, distanța mare față de continentul european, situarea lângă țări terțe, dubla insularitate în cazul majorității și diversificarea limitată a sectorului de producție rezultă în costuri suplimentare și competitivitate redusă și, prin urmare, adaptarea lor la tranziția verde și cea digitală este deosebit de complexă și costisitoare; subliniază potențialul ridicat al acestor regiuni de a dezvolta în continuare printre altele, prin conectivitate regională îmbunătățită, sectoare-cheie, precum economia albastră, agricultura durabilă, energia din surse regenerabile, activitățile spațiale, cercetarea sau ecoturismul; își reiterează solicitarea adresată de mult timp Comisiei de a lua în considerare în mod corespunzător impactul tuturor noilor acte legislative propuse asupra regiunilor ultraperiferice, astfel încât să se evite sarcinile de reglementare disproporționate și efectele negative asupra economiilor acestor regiuni;

19. subliniază faptul că orașele și zonele metropolitane se confruntă cu provocări specifice, precum zone considerabile afectate de sărăcie, probleme legate de locuințe, congestionarea traficului și calitatea scăzută a aerului, care generează dificultăți pentru coeziunea socială și economică, generate de dezvoltarea nearmonioasă a teritoriului; subliniază necesitatea unei agende specifice pentru orașe și solicită aprofundarea legăturilor acestora cu zonele urbane funcționale, care să cuprindă orașele mai mici și orașele, astfel încât să se asigure că beneficiile economice și sociale sunt repartizate mai egal în întreg teritoriul; subliniază necesitatea de a consolida coordonarea dintre inițiativele Agendei urbane europene și instrumentele politicii de coeziune, favorizând o abordare integrată care să țină seama de particularitățile teritoriale și de provocările emergente; solicită, de asemenea, un acces mai direct la finanțarea UE pentru autoritățile regionale și locale, precum și pentru orașe și autoritățile urbane, printre altele prin extinderea utilizării investițiilor teritoriale integrate (ITI);

20. subliniază că trebuie să continue și să crească investițiile în locuințe abordabile ca preț în cadrul politicii de coeziune, recunoscând importanța acestui aspect atât pentru regiuni, cât și pentru orașe; evidențiază că este nevoie să se promoveze schimbări semnificative pentru a investi în locuințe, mai mult decât cele două posibilități actuale (eficiența energetică și locuințele sociale); subliniază rolul important pe care îl joacă politica de coeziune în punerea în aplicare și coordonarea acestor inițiative; consideră, de asemenea, că este important să se includă accesibilitatea locuințelor în inițiativa URBACT;

21. subliniază importanța strategică a regiunilor solide de la frontierele externe pentru securitatea și reziliența UE; invită Comisia să sprijine statele membre și regiunile afectate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, în special regiunile situate la frontiera estică a UE, revizuind Orientările privind ajutoarele de stat regionale[1], prin instrumente și investiții adaptate în cadrul politicii de coeziune, precum și să le sprijine să valorifice la maximum posibilitățile oferite de fondurile politicii de coeziune, inclusiv de Interreg, într-un mod flexibil, pentru a contribui la gestionarea impactului socioeconomic negativ al războiului asupra populațiilor și teritoriilor lor; solicită, de asemenea, să se acorde sprijin regiunilor limitrofe țărilor candidate, cum ar fi Ucraina și Moldova, pentru a consolida legăturile și a promova integrarea lor în UE;

22. subliniază valoarea adăugată a cooperării teritoriale în general și a cooperării transfrontaliere în special; scoate în evidență importanța Interreg pentru regiunile transfrontaliere, inclusiv pentru regiunile ultraperiferice; evidențiază rolul sau important în a contribui la dezvoltarea lor și a depăși obstacolele transfrontaliere, inclusiv inspirând încredere de o parte și alta a frontierelor, dezvoltând legăturile de transport, identificând și reducând obstacolele juridice și administrative și sporind furnizarea și utilizarea serviciilor publice transfrontaliere, printre altele; consideră că programul Interreg este principalul instrument al UE pentru a elimina obstacolele transfrontaliere persistente cu care se confruntă serviciile de urgență și propune să se pună un accent mai puternic pe aceste servicii; subliniază că zonele transfrontaliere, inclusiv zonele de la frontierele externe ale UE care se învecinează cu țările agresoare se confruntă adesea cu provocări specifice; consideră că regiunile frontaliere ale UE, care se confruntă cu provocări multiple, trebuie sprijinite și consideră că trebuie să li se ofere mai multe mijloace; salută noul regulament privind BRIDGEforEU; subliniază importanța proiectelor la scară mică și transfrontaliere și evidențiază faptul că este nevoie de o implementare eficientă pe teren; invită Comisia să încurajeze statele membre să sprijine în mod activ campaniile de

---

[1] Comunicarea Comisiei din 29 aprilie 2021 intitulată „Orientări privind ajutoarele de stat regionale” (JO C 153, 29.4.2021, p. 1).

sensibilizare în regiunile de frontieră pentru a maximiza impactul cooperării transfrontaliere;

23. reamintește că este nevoie „să se acorde sprijin coeziunii”, și nu doar să se respecte principiul „a nu aduce prejudicii coeziunii”, care înseamnă că nicio acțiune nu ar trebui să împiedice procesul de convergență sau să contribuie la disparitățile regionale; solicită o integrare mai profundă a acestor principii astfel încât să fie transversale în toate politicile UE, pentru a asigura că ele sprijină obiectivele de coeziune socială, economică și teritorială, astfel cum sunt stabilite la articolele 3 și 174 din TFUE; solicită, de asemenea, Comisiei să emită orientări specifice privind modul de punere în aplicare și de asigurare a respectării acestor principii în toate politicile UE, acordând o atenție deosebită impactului legislației UE asupra competitivității regiunilor mai puțin dezvoltate; reiterează faptul că noile propuneri legislative trebuie să țină seama în mod corespunzător de realitățile locale și regionale; recomandă Comisiei să se bazeze pe instrumente inovatoare precum RegHub (Rețeaua de centre regionale), pentru a colecta date cu privire la impactul politicilor UE asupra regiunilor; în acest scop, subliniază că este nevoie de o evaluare îmbunătățită a impactului teritorial al legislației UE, consolidându-se în același timp aspectele teritoriale ale altor politici relevante; insistă asupra faptului că promovarea coeziunii ar trebui privită, de asemenea, ca o modalitate de promovare a solidarității și a sprijinului reciproc între statele membre și regiunile acestora; solicită Comisiei și statelor membre să își continue eforturile legate de comunicare și vizibilitatea beneficiilor politicii de coeziunii, demonstrând cetățenilor impactul tangibil al UE și servind drept instrument cheie în abordarea euroscepticismului; salută lansarea versiunii multilingve a platformei Kohesio;

24. observă cu îngrijorare scăderea din ultimii ani a nivelurilor adecvate de finanțare națională acordate de statele membre regiunilor lor mai sărace; reamintește importanța respectării normei UE privind adiționalitatea; invită Comisia să se asigure că autoritățile naționale țin seama în mod corespunzător de coeziunea internă la elaborarea și implementarea proiectelor cu fondurile structurale și de investiții;

25. insistă asupra faptului că, pe lângă ajustarea în funcție de nevoile regionale, politica de coeziune trebuie adaptată la scala cea mai redusă, adică fondurile trebuie să fie accesibile pentru proiectele și promotorii de proiecte cei mai mici; subliniază că inițiativele lor sunt adesea cele mai inovatoare și au un impact semnificativ asupra dezvoltării rurale; reiterează faptul că aceste fonduri ar trebui să fie accesibile tuturor, indiferent de dimensiunea sau domeniul lor de aplicare; aprobă apelul Alianței pentru coeziune, „pentru o politică de coeziune reînnoită după 2027, care nu lasă pe nimeni în urmă”;

26. subliniază că întârzierile în negocierile privind CFM, împreună cu faptul că statele membre au pus un accent mai mare pe programarea

fondurilor MRR, au condus la întârzieri considerabile în perioada de programare 2021-2027; subliniază importanța unui acord în timp util în următorul cadru și solicită, prin urmare, ca Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC) și programele și negocierile bugetare să fie finalizate cu cel puțin un an înainte de începerea noii perioade de finanțare, astfel încât statele membre să își poată dezvolta strategiile naționale și regionale de finanțare în timp util pentru a asigura o tranziție reușită către următoarea perioadă de finanțare și continuarea proiectelor existente finanțate din fondurile ESI;

27. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Comitetului Economic și Social European, Comitetului Regiunilor și parlamentelor naționale și regionale ale statelor membre.